

ЗА ХОРАТА

МАРТ, 2011, година VI

3,95 лв.

Бойка и Теодосий

Силвия Кристел
Емануела сега!

Виктор Касъмов
„Не правим звезди по калъп”

Поумняването
на машините

Да срещнеш Афродита

ЗВЕЗДИТЕ
ПРОИЗВОДСТВО И УПОТРЕБА

ISSN 1314-3239

Съдържание

10 Хора

Бойка Велкова и Теодосий Спасов
Разликите между изкуството и изкуственото

Двама истински герои в една измислена среда

14 Хора

Силвия Кристел
Момичето на нашите мечти

18 Хора

Саня Армутлиева
За какво мечтае продуцентът?

22 Тема За ХОРАТА

Поточна линия за „Мис“

От конкурси за красота на току-що проходили деца, през спално бельо с лика на любимите момичешки групи до индийската силиконова долина Бангалор

30 Временно

Цензори на биографии

33 Идеино

Проф. Андреас Хамбургер
Денят, в който Бог си тръгна

За киното като начин на живот и добрите и лошите герои

36 Хора

Виктор Касъмов
„Не правим звезди по калъп“

Дали проблемът е в съдържанието, или в търсенето, кой играе по правилата, кой печели от попфолк и колко струва славата...

40 Панаир

Белият цар сънува...

44 Разказвачи на истории

Никола Колев
Директорът и неговото училище
Има истории, които чакат да бъдат разказани

50 Ког:Нов

Доц. г-р инж. Роман Захариев
Поумняването на машините

Там, където технологията не може да се справи без робот, се появява нашата работа

14

40

50

55 Достъпно

Емоции на уърговски файл

Колко дълъг щеше да бъде романът, ако Толстой работеше на компютър? Той пише *Война и мир* за седем години

58 Нещата отговарят

Мохамед Халаф
Откраднати животи

Разговор с известния иракски журналист Мохамед Халаф за цифровото поколение в арабските общества, падането на стените от сълзи и религиозна пропаганда и какво ще се роди от хаоса

64 Срещу движението

Човешка факла

Историята на една плесница, или кое се разгаря по-бързо – тялото или духът

68 Нестандартно

Латиноамерика
В гва стопкадъра

Да протестира, да се инати, да дири справедливост е основна характеристика на латиноамериканеца

72 Пътуване без куфар

Да срещнеш Афродита

Случки от Острова на светците, силното турско кафе и любовта

80 Човек на месеца

Доц. г-р Таню Бонев

Във всеки брой:

2 От редактора

3 Актуално

7 Находка

4, 6 Показалец

8 Въпрос на избор

Бойка Велкова и Теодосий Спасов

За ХОРАТА Студิโอ, снимка

Милена Джарова, стайлинг

Зоран, грим

Марин Хубенов, за салони MURPHY, коса

Очаквай следващия брой на За ХОРАТА на пазара на 16 април 2011

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

Да обитаващ настоящето

Оедя пред светлия монитор на лаптопа някъде в малките часове на нощта и се опитвам да дам шанс на думите сами да решат коя пред коя да застане, пръстите ми трескаво се разхождат по клавишите. Харесва ми как изглеждат буквите. А те, все едно усетили моето неочаквано предразположение, се втурват една през друга и се наблъскват върху листа, приличат на купчина от нетърпение. Чакайте, не може така, така не става. Поглеждам ме закачливо изпод рошавите се перчемии и неразбиращо пристъпват от крак на крак. Изглеждат смешно в новите си червени обувки с дълги връзки и натруфени кадифени роклички, аз ли ги облякох така? Подскачат и се чудят защо да не може. Сега играта е да са в неясен безпорядък. Докато си мисля, че владее положението, то вече владее мен. Нямам нищо против, резултатът ми харесва. Текстът живее свой собствен живот и това няма общо с мен. Продължавам нататък в гората от мисли и идеи. Сега повече искам да пиша за две неща – как настоящето обживява нашето лично пространство и как ние търсим своето малко черно-бяло квадратче, в което да застанем. Да се поотупаме, поогледаме и да се ориентираме кой и къде. Разбира се, няма шанс в тази навалица от идеи, мисли, топурашки предложения и неясни претенции да останеш сам. Това му е хубавото на нашето настояще, дори човекът, който ти се усмихва от изпотения прозорец на трамвая, изведнъж ти става близък. И ти му се усмихваш. Седиш в средата на настоящето, оглеждаш се във витрините между кичозно нагласените бездушни модели, търсеши одобрение от всеки преминаващ. После тръгваш по дъждовните улици, опитваш се да се надбягваш с капките, но все някоя те настига. В края на улицата разбираш, че пътуването ти е било по-скоро навътре към себе си, а трамвайните релси върху студения асфалт са само посока. Така, за да не губиш линията. Движението само търси своя нова траектория. Втората тема естествено се наглася на листа, а думите все така опитват да се избутат една друга. Историята е за нашето си търсене, това на списание *За ХОРАТА*, търсенето на нови хора, които да ти показваме, може да е човекът, чието лице ми се усмихваше през изпотеното стъкло на трамвая, може да е минавач, забързан в своето си невъзможно ежедневие, може да е твоята история. Така че да се срещаме всяка трета събота от месеца, за да си говорим на тези теми, а и на много други. Да си бъбрим и така, от дума на дума, заедно да се озоваваме на места, които дори не подозираме. Съпроводжани единствено от аромата на настоящето.

Е. Таджева

ЗА ХОРАТА

www.zahorata.com

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Елеонора Гагжева-Бонева

РЕДАКТОР

Деница Езекиева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

Десислав Аспарухов
Теодор Манолов

АВТОРИ

Анастасия Манлихер, Вихра Василева, Владимир Стоичков, Галина Кубратова, Елена Владова, Елена Михайловска, Енрике Санчо, Зора Нейкова, Ивайло Харалампиев, Мария Пумпалова, Марта Пейчева, Мохамед Халаф, Нели Мутова, Нина Божигарова, Пела Витанова, Солегаг Мора

ФОТОГРАФИ

Ангел Цветанов, Антоан Божинов, Емил Бонев, Константин Петров, Любомир Сергеев, Нели Гаврилова, Радич Банев, Светослав Куцаров, Соня Станкова

СТИЛИСТ

Милена Джарова

РЕДАКЦИОНЕН ДИРЕКТОР

Свилена Врангова

ИЗДАВА

Стандарт Нюз ЕАД

ПРЕДПЕЧАТ

Grain Advertising Ltd.

ПЕЧАТ

Алианс принт

РЕКЛАМА

Grain Advertising; Милена Петрова
гр. София, ул. Лега 1, ет. 5
тел: 935-69-44
grain_advertising@dir.bg

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

гр. София 1000, ул. Лега 1, ет. 5
тел: 935-69-93

Списание *За ХОРАТА* се издава от *Стандарт Нюз ЕАД*. Всички права са запазени. Никаква част от това издание не може да бъде репродуцирана без изричното писмено разрешение на издателя.

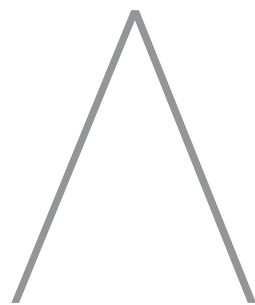
ISSN 1314-3239

3,95 лв.

Теогосий Спасов и Бойка Велкова

Разликите между изкуството и изкуственото

ДВАМА ИСТИНСКИ ГЕРОИ В ЕДНА ИЗМИСЛЕНА СРЕДА

есно открихме формулата на звездното сътворяване: въобразяваме си сюжет и време. Възпроизвеждаме необходимата за целите ни атмосфера. Лицата на бъдещите ни герои взимаме като основа, дописваме върху тях история и състояния. Произвеждаме приказка. Четем ти я, продаваме ти я. Лесно е. Трудно е да се замислиш, колко подобни приказки си прочел и купил, без да откриеш автентичните лица на техните герои. Краят на

илюзията идва, когато пристигне следващия фалшифициран герой. Гримът му е сложен току що, а усмивката му блести. За предишния приказан герой остава само да събере окъсаните парчетата от сценичната си греха и да си отиде.

В кадъра на настоящия въобразяем свят на едно оцветено, домашно спокойствие в стил 50-те очакваме ти да откриеш разликата между фикцията и истината. Избрахме Бойка Велкова и Теодосий Спасов, за да ти е по-лесно да различиш изкуството от изкуственото.

Зададохме им три въпроса: Как съществуват в среда на изфабрикувани звезди, изкуство и публичен смисъл? Как изграждат собствения си стил? Кои бяха звездите през детските им очи?

Верният тон на Теогосий

„Сине, животът е вятър работа, това бе изречението на баба ми към мен. И ако трябва да довърша изречението „животът е...“ към сина ми ще му кажа, че животът е лъжа. Някой обичат да бъдат лъгани да живеят в такава атмосфера. Кое кара актьорът да лъже публиката, или властимащият да лъже човечеството? Просто хората имат нужда да фантазират, да мечтаят. И щом светът е лъжа трябва ти нещо, в което да вярваш.

А днешните звезди, казано просто, са продукти на

бизнеса. Той се държи на закони, изпитани и спазвани във времето. Една ясна схема, тя работи и създава приходи. Аз няма как да бъда част от нея поради много причини. Избрал съм самоуважението. Сам решавам кога да работя и с кого. Не искам друг да определя моя избор, да ме носи като украшение върху ревера си. Принципът ми е да се доверявам на инстинкта си, на химията, която се поражда между мен и музиката и на случайните срещи.

Другата причина е, че съм възпитаван в една друга социална система. Нейните стойности бяха други и ние като подрастващи трябваше да ги спазваме и сме научени да ги ценим. Баща ми и майка ми са ме възпитали да откривам света по този начин, искрено и честно. Вероятно, затова и не бих могъл да бъда друг, да направя компромис с верността към самия себе си.

Има хора, които не са добри в нищо друго освен в продаването. Където и да ги поставиш те ще отворят лавка. А талантът е божествен дар, събужда се при нашите родители и ние го получаваме даром. Въпрос

A man with grey hair and a light beard, wearing a white shirt and a dark patterned tie, is smiling and looking towards the camera. A woman with curly brown hair, wearing a pink patterned blouse, is looking directly at the camera. They are both smiling and appear to be in a close embrace.

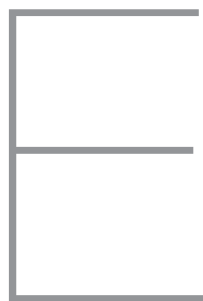
„Избрал съм самоуважението. Сам решавам кога да работя и с кого. Не искам друг да определя моя избор, да ме носи като украшение върху ревера си. Принципът ми е да се доверявам на инстинкта си, на химията, която се поражда между мен и музиката и на случайните срещи.“

Силвия Кристел

Момичето на нашите мечти

ЗА ЗВЕЗДАТА НА *ЕМАНУЕЛА*, САМОТАТА И БЛИЗОСТТА ОТВЪД СЕКСА

Емануела Арсан,
съпруга на френ-
ски дипломат,
скучае сред
лепкавата жега
на Тайланд. Има
неустови жела-

ния, не се крие, не приема съ-
ществуването на греха.
Жената, която стои срещу мен,
не крие годините и грамите в
живота си. Те живеят спокойно

върху лицето и гънките му, кра-
сиво и открито лице. Тя е само
на 22 години, когато сваля гре-
хите и забраните, момиче на
твоите мечти – тъмни, похот-
ливи и мокри.

В разговора ни се оказва, че
Емануела е не просто еротичен
филм, а исторически – с появ-
та си създава история – полити-
ческа и културна.

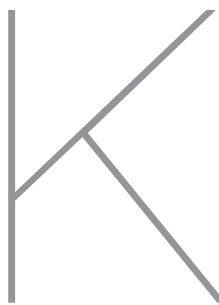

Хора

От Анастасия Манлихер
Вирджиния рекърдс, снимки

Саня Армутлиева

За какво мечтае
продуцентът?

Как се става звезда на музикалния небосклон у нас и в света на същинския шоубизнес? Това е въпрос, на който според нас най-добре би могъл да отговори човек, който в професионален план има, от една страна, тесни отношения с големите музикални компании, които днес все още диктуват правилата, а от друга – има изключително добър поглед върху случващото се на локалната сцена. И За ХОРАТА откри такъв в лицето на Саня Армутлиева – управител на *Вирджиния рекърдс* и *Вирджиния пбблишинг* – шапки, под които у нас се издава и разпространява легална чужда и българска музика, и под които се менажират рогни таланти.

Кои са критериите, на които държите да отговаря един български изпълнител, когато обсъждате възможността да го продуцирате?

Мечтата на всеки продуцент е да работи с артисти, при които да съществува комбинацията между силен и неоспорим талант и определени качества на характера. Само с талант не става. Освен хубав и специфичен глас, отличаваща се външност и перфектна физическа форма са нужни интелигентност, любопитство към света, готовност постоянно да се учиш и да се променяш, непримиримост с компромисно свършената работа, мегаамбиция, дисциплина, организираност и добра комуникативност, защото този бизнес се прави от хора. Идеалният вариант е артистите да могат и да създават музика, да пишат собствените си песни.

Защо от десетина години насам големите музикални компании и продуценти насочиха вниманието си към съвсем млади изпълнители?

Вниманието на големите компании принципно не е свързано с възрастови ограничения. Ако има талантлив човек, няма значение на колко години е той. Вижте Сюзън Бойл или пък току-що изгрялата звезда на едно канадско момиченце, чието пее-не събра милиони гледания в *You Tube* и в резултат на това малката Хедър Ръсел се събуди с договор

със *Sony Music*. В същото време през последните години *Disney* направиха няколко суперсилни музикални филма, от които буквално се изсипаха огромно количество талантлив тинейджъри, които с помощта на маркетинговата машина на *Disney* и на някои музикални компании станаха суперзвезди. Тийнейджърите привличат аудитория, която активно консумира не само музиката им, но и огромен кръг най-различни други продукти – от книги, модни аксесоари, чанти, тениски до възглавнички.

Ако днес не си на възрастта на Джъстин Биър, имаш ли шанс да пробиеш в музикалната индустрия?

Имаш, разбира се, особено с помощта на телевизията и някои от нейните музикални формати и особено ако това се случва на развит пазар, какъвто за съжаление българският не е.

Кои са музикалните формати, платформите, върху които кандидат-звездите трябва да стъпят у нас, за да бъдат забелязани? Само конкурси от типа на *Music Idol* ли са техният реален шанс?

Най-популярните световни формати, центрирани около откриването на талантливи хора, са *Pop Idol* (у нас *Music Idol*), *Got Talent* и *X Factor*. За България

Поточна линия

От конкурси за красота на току-що проходили деца, през спално бельо с лика на любимите момчешки групи до индийската силиконова долина Бангалор, всички носят белега на индустрията, произвеждаща звезди.

за „Мис“

Бумът на медиите и технологиите причинява промени, които са силно изненадващи. Телевизията е участник в живота на всяко семейство днес. Нахлуването на медиите се надгражда над съществуващата филмова култура, която винаги е затвърждавала култа към героя, към успелия човек. Той е бедно, но упорито и талантливо момче, което успява да се пребори и да реализира американската мечта. Или пък бедно, но красиво момиче, което внезапно среща принца и той пожелава да се ожени за нея. Към това се прибавя морето от лица с етикет „секс“, реклами и шоуа с големи награди, които изглеждат мигновен цял за бедността. Децата и младежите приемат това сериозно.

Всички пред екрана

Животът във филмите и сериалите е показан извънредно опростено. Децата живеят с усещането, че всичко видимо на екрана е напълно възможно. Вярват, че могат също да са звезди и това ще стане лесно и имат всички шансове.

Телевизията е най-силният фактор за стремежа към „звездно състояние“ на децата и младежите. Тя е най-мощният преносител на посланията на звездите – как да се обличаш, как да говориш, как да успееш да участваш в някое ток-шоу, за да те забележат и оценят.

Река Вазир*, изследовател на потребностите на децата и младежите в Индия, пише в своето проучване, че медиите се занимават само с три вида звезди: победителки в конкурси за красота, играчи на крикет (най-популярният спорт в Индия) и софтуерни титани. Според нея това нагнетява очакванията на родителите към децата им. Пропастта между стремежите и очакванията, от една страна, и способностите за тяхното реализиране, от друга, расте и стресира наравно млади и стари, богати и бедни. Тя посочва, че Бангалор, прочутата индийска силиконова долина, където се създават софтуерните специалисти звезди, които са много популярни с богатството си и постигнатия

мечтан стандарт на живот, всъщност е известна и с това, че тук се отчита най-високият процент на самоубийства в страната. Това е цената, която се плаща тук за звездните мигове живот. Повечето от посегналите на живота си са на възраст между 20 и 30 години.

Мис Суперзвезда

Конкурсите за красота и надеждата да си звезда са друга мания от средата на XX и началото на XXI век. Огромен брой момичета – от Венецуела до Индия – прекарват безкрайни часове в подготовка, упражнения и диети, откъсване от обичайния им начин на живот, за да станат *Мис Венецуела*, *Мис Индия* или каквато и да е „Мис“ на някой регион или държава. Малко от тях успяват, а други остават с празни ръце, огромни разочарования и без идея за бъдеще.

От страна като Съединените щати до мъниче като Суринам конкурсите за красота имат още по-зловеща страна. Това са деца от предучилищна, дори и по-малка възраст.

Перфектният външен вид е толкова важен, че вече много родители отделят пари за рожбите си, за да направят корекции не на заешка уста, клепнали уши или крив нос, а за да се извае съвършено лице, а също и тяло. Първият конкурс *Мис Пластична операция*, проведен през 2004 година в Китай, съвсем не е странна проява и показва колко далеч могат да стигнат хората, за да изглеждат добре и да приличат на звездите от филмите и шоупрограмите дори и в държава като Китай, където доскоро „буржоазното“ и „капиталистическото“ бе смятано за упадъчно.

Икономистите Филип Кук и Робърт Франк (*New York: The Free Press***) отбелязват, че все повече хора, най-вече младежи, в стремежа си да получат статус на суперзвезди, попадат на това, което двамата наричат „пазари където победителят получава всичко“.

* Река Вазир е изследовател, участващ в проект на Холандия за изучаване на нововъзникващите потребности на децата в края на XX и началото на XXI век. В проучването са обхванати страни от цял свят, а Вазир прави това в Индия (тя е индийка). Проектът се нарича *Международни инициативи за развитието на детето – Лайден, Холандия*. Резултатите са публикувани 2006-2007.

** *The Winner-Take-All Society. New York: The Free Press*

Цензори на биографии

Габриел Гарсия Маркес описва как като начинаещ журналист в началото се хранел по следната схема: в понеделник – вода, във вторник – вода, в сряда – осигуряване на покана за коктейл. В края на коктейла бъдещият велик писател се включвал в почистването на салона и скрит в някой ъгъл прибирал в торба остатъците от чиниите. Така изкарвал до края на седмицата.

Олямата българска издателка Божана Апостолова прави подобно признание. В детството си често гладувала. Тогава ѝ хрумнала гениална идея: предложила на съседските деца да играят на ресторант. Те носели продуктите, тя готвела. И докато готвела, успявала да засити стърженето в корема. Гръцкият милионер Аристотелис

Онасис разказва многократно за бедняшкото си минало в Ню Йорк. Няма нищо освен огромното желание да успее. Наел квартира за офис на блестящото Пето авеню в Манхатън. „Тя беше само един стар и малък килер, но важен беше адресът. Така или иначе никой не идваше там. Когато обаче клиентите разбираха къде се помещаваме, си казваха – значи нещата на фирмата вървят добре.“

” В началото на прехода първите частници инстинктивно усещаха какво означава да градиш интересна представа за себе си.“

Виктор Касъмов

„Не правим звезди по калъп“

ДАЛИ ПРОБЛЕМЪТ Е В СЪДЪРЖАНИЕТО, ИЛИ В ТЪРСЕНЕТО, КОЙ ИГРАЕ ПО ПРАВИЛАТА, КОЙ ПЕЧЕЛИ ОТ ПОПФОЛК И КОЛКО СТРУВА СЛАВАТА...

След като решихме да посветим настоящия брой на шоуто, бизнеса, звездите и тяхното производство, нямаше как да махнем с лека ръка на стил в българската музика, който в последните повече от двайсет години звучи отвсякъде. Полуоблечени жени се разхождат по страниците на списанията и в клиповете, татуирани момчета по бели потници се задяват със загорели девойки, много скандали, много суета, много показност, много силикон и много малко стойностни послания. Къде свършва блясъкът и започва работата и защо на този бизнес все още се гледа с неодобрение. Ще черпим информация от извора – музикалната компания *APA Music* и нейния собственик Виктор Касъмов.

Срещата ни е в сградата, където се помещава компанията. Доста странно място, различно от очакванията ми. Отвън сива, олющена, с коридори, боядисани в отровнооранжево, цвят, който предизвиква леко сладникави и лепкави усещания по небцето ми, докато изкачвам стъпалата до последния етаж. Очаквам да видя натруфен офис, с кожени мебели и позлатени херувимчета върху библиотеката, но попадам в малкия и доста сепмъл кабинет на Виктор Касъмов. Може би все пак зад кулисите нещата са други.

Вие бяхте член на журито за избор на българска песен за Евровизия. Защо няма попфолк песен в конкурса?

Ара Мюзик и останалите фирми, които работят в попфолк жанра, поставят нещата на професионална основа. Имаме ясна визия за работата на един певец поне година напред. Проявяваме гъвкавост, когато става въпрос за непланирани инициативи, но като цяло стратегията е ясна. От друга страна, хората не са готови, България не е готова да изпрати изпълнител от попфолка на *Евровизия*. Определени кръгове не са готови и не биха допуснали това да се случи. Така че няма нужда да хвърляме големи усилия, когато резултатът е ясен. Ако участваме, ние трябва предварително да планираме рекламни представления, пътувания, да изберем екип, който ще участва в изработването на песента. При условие че има хора, които не са готови да допуснат идеята попфолк изпълнител да представи страната ни на *Евровизия*, не считам за нужно да работим в тази посока.

Имате желание, но срещате съпротива от определени кръгове?

Да. Примерът със Софи Маринова и Слави Трифонов е доказателство, че няма смисъл да се работи в тази посока, нямаме време да си губим времето. Ако преценим, че догодина някой изпълнител от нашата фирма трябва да се пред-

стави, ще инвестираме време и усилия в тази идея. На този етап няма повод да се хабим.

По вашите думи всичко в този бизнес се планира много време напред и работи по ясни правила.

Спомням си, когато преди 15-17 години въведохме първите договори между изпълнител и продуцент, дотогава се работеше на приказки, ние ще направим това, ти другото... Днес всичко е ясно – какво прави компанията, какво се очаква от изпълнителя. Мисля, че в някои отношения сме изпреварили западните компании, като идеята да обединим продуцирането и менажирането в едно. Навремето в световния музикален бизнес си имаше мениджъри, които работеха отделно от продуцентските компании. Последните години със спада на продажбите на звуконосителите и въобще на приходите в музикалния бизнес в света се замислиха да обединят усилията си. Ние това го правим от 15 години, последните две-три години световната музикална индустрия откри, че този вариант работи.

Какъв е пътят на едно обикновенното момиче от малкия град до живота на звезда?

Срещите ни с нови изпълнители са през определен период. Правим проучвания и кастинги, но ако междувременно срещнем някой талантлив млад човек, не му отказваме. Явява се на прослушване, разговаряме, стараем се да научим повече за него. Как мисли, какви амбиции има, къде е в живота, и ако ни хареса, предлагаме да подпишем договор. В него има ясни задачи, отговорности и ангажименти на двете страни. След това работата се разпределя между различни звена, хора, които се занимават с пиара, други с организацията на участия, на концерти, екип, които прави песните, и такъв, който се грижи за визията. Подготвяме репертоар и накрая записваме песен и снимаме видеоклип. Този процес от първата песен

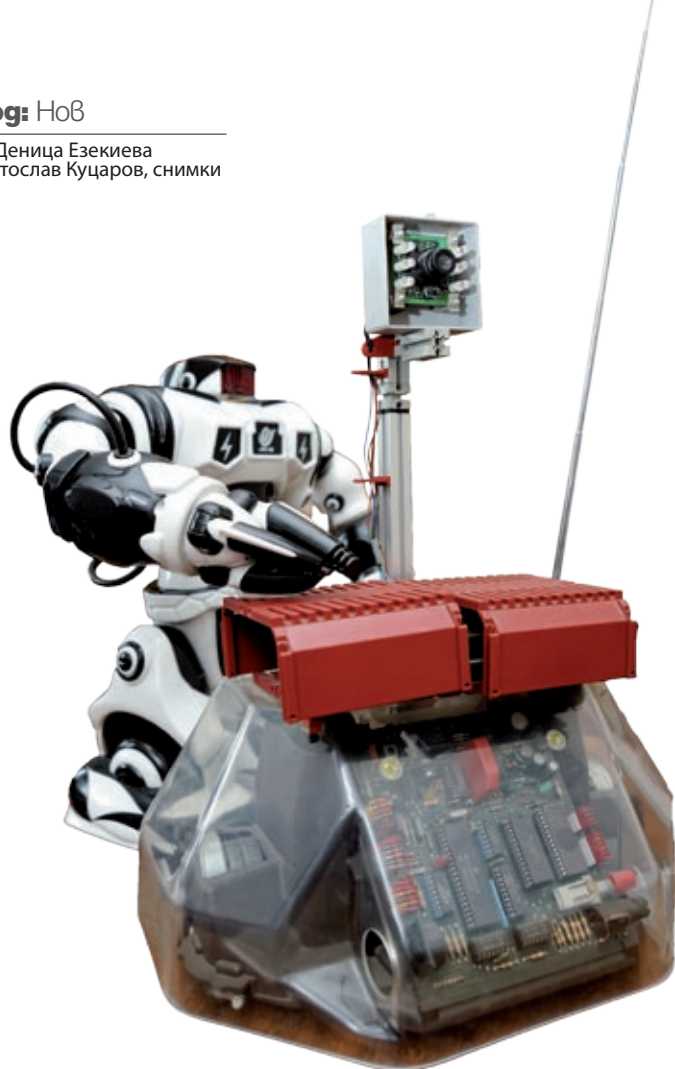
до възвръщаемостта на средствата може да продължи година, две, дори три. През това време и артистът и компанията работят усилено. Съществуват и т. нар. рискови инвестиции, когато не сме убедени 100% в качествата на певеца. Тогава предлагаме да си поделим риска и средствата, които се влагат. Няма да крия, че съществуват случаи, когато имаме съмнения в мотивите на някой да стане певец, много момичета просто искат да са популярни или да си намерят богати мъже. Ние се опитваме да открием онези качества, които биха превърнали обикновенното момиче с амбиции в звезда. Има и такива, които се отказват, пеят добре, изглеждат добре, но нямат търпение нещата да се случат. Характер е нужен, за да бъдеш звезда. В повечето случаи популярността изпреварва възвръщаемостта на инвестициите в един певец. Може да е много популярен, но на практика не печели, в този момент, ако се появи богат ухажор, певицата може да реши, че дотук свършва нейната музикална кариера. Приели сме това като част от играта, нищо не можем да направим.

Какви са вариантите в такава ситуация?

Не търсим винаги обезщетение по договор. Ако един човек няма нужната мотивация, по-добре да се разделим или да търсим други варианти. Говорим, опитваме се да влезем в ситуацията, да дадем време за оценка на плюсовете и минусите. Винаги има алтернатива. Ето Алисия искаше да се реализира в личния си живот, но продължи да работи. Това, че имаше сериозна връзка и дете, не спря кариерата ѝ. Сега тя знае, че може да разчита на нашата подкрепа и в момента е отдадена повече на работата си.

Всичко ли се свежда до секс, пари, слава и пикантни истории?

Ние сме комерсиална компания и за да оцелеем толкова години на пазара, трябва да се съобразяваме с правила-

Доц, д-р инж. Роман Захариев

Поумняването на машините

Нужно е асоциативно мислене, за да откриеш фантастичния образ на света. Оказва се, че тази част от човешкия интелект може да бъде пресъздадена в математически модули. Импулсите на креативност, реакциите в ситуации на силен стрес и целият емоционален свят на човека остават в тъмнина за науката. А точно те са необходими за изкуствения интелект. Само тогава роботът ще бъде хуманоид. Засега той все още остава само помощник в трудни ситуации.

Емоции на уърдовски файл

Всеки журналист си мечтае за компютър, свалящ сам дългите интервюта от репортерските касетофони. Трансформиращ аудиозаписа в уърдовски файл – точен и, ако може, редактиран. Вероятно скоро и това ще стане. Технологиите изпреварват очакванията ни.

Мексикански изследовател преди година създаде софтуер (програмата *MEXICA*), който сътворява сам интересни приказки. Програмата успява да разгърне интригуващи истории, като използва записи на емоционалните връзки между героите и търси възможни логични реакции. Героите се разглеждат като променливи величини. Емоционалните връзки се свързват с числови стойности, еквивалентни на степента на чувството: от -3 до +3 (полюсите силна любов и силна омраза и междинните по-меки вариации). Когато установи достатъчни натрупвания на емоционални връзки, програмата стартира цикъл, „отразяване на резултати“. Това включва търсене в базата от данни на действия (съответствия), характерни за дадените състояния. След събиране на логичния брой съответствия програмата преминава към анализи на последователността на историята, динамиката, напрежението. После задава параметри в посока как действието да стане по-интересно. Софтуерът успява дори да прецени дали историята е скучна. Тогава добавя нови елементи, отстранява неточности. Редактира версията дотогава, докато я намери за задоволителна.

Американски студенти по креативно писане са дали висока оценка на разказите на *MEXICA*. Те дори ги оценяват като по-добри от съворените от болшинството професионални писатели на книжния пазар. Смятат, че компютърните истории се отличават с гладкост на разказа, последователност, безупречна структура и нужното за едно добро повествование напрежение.

И все пак подобни програми едва ли някога ще могат да заместят великите Чехов, Марк Твен или Кортасар. Интересно как би изглеждал романът *Война и мир*, ако Толстой ползваше подобна програма? Вероятно програмата щеше периодично да възпира писателя от дългите философски отклонения, защото пречат на динамиката на повествованието и елементът напрегнатост се губи. Любопитно е и колко дълъг щеше да бъде романът, ако Толстой работеше на компютър? Той пише *Война и мир* 7 години – между 1862 и 1869 година. Бил е дисциплиниран автор – сам признава, че когато му липсвало вдъхновение, пак сядал пред белия лист и пишел: „Днес не ми се пише, днес не ми се пише...“ Повтарял изречението дотогава, докато му писнело, и започвал да измисля нещо друго. Всъщност графът е прилагал онзи трик, който днес наричат автоматично отключване на подсъзнанието: изключ-

ваш съзнателното усилие, отпускаш ръката и я оставяш сама да реди онова, което ѝ се пише. „Днес не ми се пише“, е мантрата на Толстой, която превръща писането в медитация и медитацията в писане. Може би и програмата *MEXICA* донякъде е на същия принцип. Зададените параметри освобождават мисловния поток на хомо сапиенсите от определени функции, за да засилят други.

Всеки работещ с компютър ще ти каже, че идва момент, в който ти се струва, че компютърът започва да мисли и пише сам. Действа като автономно същество, което ти подсказва ходове, нахвърля идеи, предизвиква те. Понякога ти идва да го фраснеш, друг път си му благодарен. Той е сътворът, който прогонва самотата на пишещия, без да досажда. При добрата стара пишеща машина това го нямаше, тя беше по-пасивна и залагаше на дисциплината – всяко несъвършенство се наказваше с преписване, отново и отново. До появата на компютрите писането направо си беше тежък физически труд. В автобиографичната си книга Толстой отбелязва, че ръцете му са ръце на каторжник – от ежедневното стискане на писеца.

Днес отвикваме да пишем с ръцете си. В началното училище децата пишат все по-грозно, тетрадките им са неразбираеми като рецептите на лекари с многогодишен стаж. Но това ще го преглътнем, по-важното е да не отвикваме да четем. Всеки опит в посока насърчаване на четенето заслужава адмирации. Хубаво е дори това, че се появили компютърни игри по класически романи. Както и романи по компютърни игри. *Орденът на асасините* – книжна адаптация на играта *Assassin's Creed*, предизвиква полемика в писателските среди в посока не е ли това вид книжен популизъм, който всъщност може да задълбочи отчуждението между децата и истинските книги.

Страхът, че безкнижното детство ще създаде чудовища, е постоянна тема на киберпънк жанра в литературата. Той възниква още в началото на 80-те години на миналия век (в романите на Уилям Гибсън), когато малцина знаеха за откриването на компютрите, но вече битуваше предчувствието за заплахата на човешката идентичност и личностна изява в света на иновационните технологии. Страданието на тялото, загубата на самоличността и манипулациите на виртуалните продукти са теми на повечето киберпънк романи. За щастие, засега опасенията им са все още само в сферата на фантастиката. □

„Любопитно е и колко дълъг щеше да бъде романът, ако Толстой работеше на компютър? Той пише *Война и мир* седем години – между 1862 и 1869 година.“

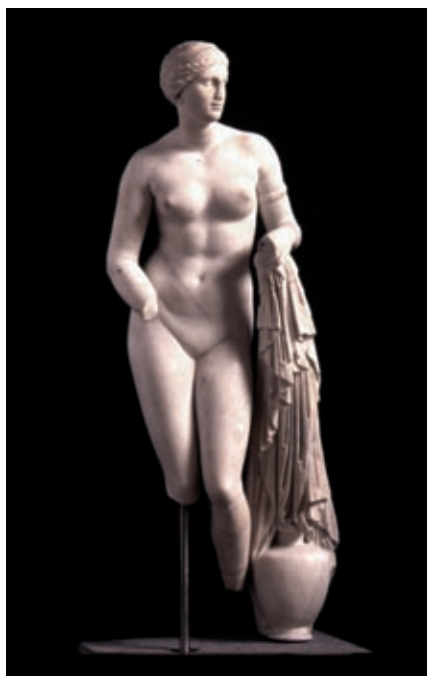

Откраднати животи

РАЗГОВОР С ИЗВЕСТНИЯ ИРАКСКИ ЖУРНАЛИСТ МОХАМЕД ХАЛАФ ЗА ЦИФРОВОТО ПОКОЛЕНИЕ В АРАБСКИТЕ ОБЩЕСТВА, ПАДАНЕТО НА СТЕНИТЕ ОТ СЪЛЗИ И РЕЛИГИОЗНА ПРОПАГАНДА И КАКВО ЩЕ СЕ РОДИ ОТ ХАОСА.

Да срещнеш Афродита

СЛУЧКИ ОТ ОСТРОВА НА СВЕТЦИТЕ,
СИЛНОТО ТУРСКО КАФЕ И ЛЮБОВТА

Легендата разказва, че от всички кътчета на Средиземноморието, които Афродита – най-любимата богиня от Олимп, имала на разположение, за да съблазнява мъжете, тя се спряла на Кипър. Мястото изпълнявало всички изисквания на богинята на любовта, красотата и плодородието: прозрачно море, девствена природа, жители, запознати със земните авантюри на боговете.

**Библио.бг - платформа за електронни книги и
списания**

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

